Stanowisko Wielkopolskiej Rady Rolniczej
z dnia 29 października 2026 r.

w sprawie: poprawy dostępności ubezpieczeń upraw rolnych z dopłatą z budżetu państwa.

System dopłat do składek ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich stanowi istotny instrument ograniczania ryzyka produkcyjnego w rolnictwie. Zgodnie z obowiązującymi zasadami budżet państwa pokrywa do 65% składki ubezpieczeniowej na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 listopada 2025 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2026 r. Rolnicy mogą korzystać z ofert zakładów ubezpieczeń, które zawarły z Ministrem Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiednie umowy.

Wielkopolska Rada Rolnicza pragnie zauważyć, że zasadne jest przeanalizowanie, czy obecny system zapewnia rolnikom rzeczywisty dostęp do ubezpieczenia od ryzyk istotnych z punktu widzenia prowadzonej produkcji. Samo funkcjonowanie dopłat do składki ubezpieczeniowej nie gwarantuje bowiem dostępności odpowiedniej oferty. Zakres ubezpieczenia zależy również od decyzji zakładów ubezpieczeń, ich oceny ryzyka oraz warunków, na jakich są skłonne udzielać ochrony. Problem ten ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdy ryzyko wystąpienia określonych szkód jest wysokie, a jednocześnie ich ubezpieczanie może wiązać się dla zakładu ubezpieczeń z istotnym prawdopodobieństwem poniesienia strat. W takich okolicznościach może dochodzić do ograniczania zakresu oferowanej ochrony, podwyższania składek lub rezygnacji z oferowania określonych wariantów ubezpieczenia. Jednocześnie dla gospodarstw rolnych bardzo istotne jest zachowanie płynności finansowej i stabilności prowadzonej działalności w okresie przed wypłatą odszkodowania.

W związku z powyższym Wielkopolska Rada Rolnicza zwraca się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o:

1. Wprowadzenie mechanizmów gwarantujących rolnikom wsparcie finansowe w przypadku powstania szkody przy jednoczesnej udokumentowanej odmowie ubezpieczenia przez towarzystwo ubezpieczeniowe.
2. Zapewnienie dodatkowego wsparcia finansowego, w związku z wprowadzeniem tzw. franszyzy redukcyjnej, czyli udziału własnego na poziomie od 10 % do 35 % sumy ubezpieczenia lub wartości plonu.
3. Nowelizacja przepisów prawnych, które zapewnią wprowadzenie tożsamych warunków ubezpieczeń dla rolników, oferowanych przez ubezpieczycieli otrzymujących dopłaty z budżetu państwa.
4. Wprowadzenie obowiązkowych ubezpieczeń dla rolników i producentów rolnych.
5. Wprowadzenie działań pomocowych (dotacji celowych) w okresie pomiędzy wystąpieniem szkody a wypłatą odszkodowania, w celu zapewnienia płynności finansowej i ciągłości produkcji, w związku z 30 dniowym terminem od dnia zgłoszenia szkody do wypłaty odszkodowania.

6. Przeprowadzenie analizy wykorzystania środków przeznaczonych na dopłaty do składek ubezpieczeniowych w poprzednich latach, z uwzględnieniem relacji pomiędzy kwotami zaplanowanymi, faktycznie wykorzystanymi oraz zakresem ochrony uzyskanej przez producentów rolnych.